

Warszawa, dnia 06 maja 2020 r.

WIP.718.2020.PCH

Sz. P.

Jadwiga Emilewicz
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Rozwoju
Pl. Trzech Krzyży 3/5
00-507 Warszawa

Wniosek o wydanie objaśnień prawnych

Szanowna Pani Premier,

działając na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 06 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców (Dz. U. 2018 r. poz. 648, dalej: **ustawa o Rzeczniku**) w związku z art. 33 Prawo Przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, dalej: **PP**) wnoszę o wydanie przez Panią Premier objaśnień prawnych dotyczących wykładni art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju (t.j. Dz. U. z 2019 roku poz. 1572 z późn. zm.; dalej jako: ustawa OSIR) w związku z § 2 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 kwietnia 2020 roku w sprawie udzielania pomocy w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 (Dz.U. z 2020 roku poz. 773; dalej rozporządzenie MFIPR) w związku art. 5 załącznika nr I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm. – dalej rozporządzenie 651/2014) w poniższym zakresie: w poniższym zakresie:

„Czy w świetle przepisu § 2 ust. 3 rozporządzenia MFIPR w związku z art. 12 ust. 1 ustawy OSIR w związku art. 5 załącznika nr I do rozporządzenia 651/2014 pomoc w postaci subwencji finansowej o której mowa w regulaminie ubiegania się o udział w programie rządowym „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm” może być udzielona mikroprzedsiębiorcy wykonującemu jednoosobową działalność gospodarczą nie zatrudniającemu pracowników?”

Ponadto Rzecznik chciałby zwrócić uwagę na okoliczność, że ustawowy 30 dniowy (maksymalny) termin na wydania objaśnień prawnych nie przystaje do obecnej trudnej rzeczywistości. W tym miejscu chciałbym podkreślić, że jest oczywistym, iż każdy wniosek musi zostać rozpatrzony na podstawie i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, a ciężka sytuacja w kraju nie wyłącza ich stosowania. Jednakże w obecnej sytuacji nie ma miejsca na biurokrację. Wielu polskich przedsiębiorców stoi na krawędzi bankructwa, a polska gospodarka z dnia na dzień znajduje się w co raz gorszej kondycji. **Tym samym zwracam się z prośbą aby termin wydania przedmiotowych objaśnień został przez Panią Premier skrócony do 7 dni.**

UZASADNIENIE

I. W zakresie kompetencji Rzecznika.

Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców (**dalej: Rzecznik**) stoi na straży praw mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców, w szczególności poszanowania zasady wolności działalności gospodarczej, pogłębiania zaufania przedsiębiorców do władzy publicznej, bezstronności i równego traktowania, zrównoważonego rozwoju oraz zasady uczciwej konkurencji i poszanowania dobrych obyczajów.

W zakresie ochrony praw przedsiębiorców, Rzecznik może w szczególności występować do właściwych organów z wnioskiem o wydanie objaśnień prawnych, jeśli przepisy będące przedmiotem wniosku budzą wątpliwości w praktyce lub ich stosowanie wywołało

rozbieżności w rozstrzygnięciach wydawanych przez właściwy organ administracji publicznej. Powyższe uprawnienie odnosi się do przepisów regulujących **podejmowanie, wykonywanie lub zakończenie działalności gospodarczej w zakresie praktycznego ich stosowania** (objaśnienia prawne), przy uwzględnieniu w szczególności orzecznictwa sądów, Trybunału Konstytucyjnego i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. (art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy o Rzeczniku w zw. z art. 33 PP)

Powyższe ma zabezpieczać stworzenie ustawowych gwarancji podstawowych zasad konstytucyjnych, w tym zasad wywodzonych z zamieszczonej w art. 2 Konstytucji RP klauzuli demokratycznego państwa prawnego takich jak: zasada pewności i bezpieczeństwa prawnego, zasada zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa lub zasada przyzwoitej legislacji (za: uzasadnienie projektu do ustawy Prawo przedsiębiorców, druk sejmowy nr 2051, str. 6-7).

Zadane pytanie pozostaje w ścisłym związku z czynnościami podejmowanymi przez przedsiębiorców, a więc związane jest z wykonywaniem działalności gospodarczej, tym samym mieści się w hipotezie art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy o Rzeczniku w związku z art. 33PP.

II. Przepisy prawa wymagające wydania objaśnień prawnych.

Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy OSIR ”

„Polski Fundusz Rozwoju udziela finansowania, w szczególności mikroprzedsiębiorcom oraz małym i średnim przedsiębiorcom spełniającym warunki określone w załączniku I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm.).”

Stosownie do § 2 pkt 3 rozporządzenia MFIPR

„Ilekoć w rozporządzeniu jest mowa o mikroprzedsiębiorcy, małym lub średnim przedsiębiorcy - oznacza to odpowiednio mikroprzedsiębiorstwo, małe lub średnie przedsiębiorstwo, spełniające warunki określone w załączniku I do rozporządzenia nr 651/2014”

Zgodnie z art. 2 załącznika nr I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE L 187 z 26.06.2014, str. 1, z późn. zm. – dalej rozporządzenie 651/2014).

„W kategorii MŚP mikroprzedsiębiorstwo definiuje się jako przedsiębiorstwo, które zatrudnia mniej niż 10 pracowników i którego roczny obrót lub roczna suma bilansowa nie przekracza 2 milionów EUR.”

Zgodnie z art. 5 pkt c) załącznika nr I do rozporządzenia 651/2014:

„Liczba personelu odpowiada liczbie rocznych jednostek pracy (RJP), to jest liczbie pracowników zatrudnionych w pełnym wymiarze czasu pracy w obrębie danego przedsiębiorstwa lub w jego imieniu w ciągu całego uwzględnianego roku referencyjnego. Praca osób, które nie przepracowały pełnego roku, osób, które pracowały w niepełnym wymiarze godzin, bez względu na długość okresu zatrudnienia, lub pracowników sezonowych jest obliczana jako część ułamkowa RJP. W skład personelu wchodzi właściciele-kierownicy.”

III. Stanowisko Rzecznika w przedmiocie wykładni przepisu § 2 ust. 3 rozporządzenia MFIPR w związku z art. 12 ust. 1 ustawy OSIR pomoc o której mowa w § 6 rozporządzenia MFIPR.

Na mocy § 1 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r., poz. 491 z późn. zm.) w okresie od dnia 20 marca 2020 r. do odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej ogłasza się stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Rzecznik zauważa, iż w związku z epidemią koronawirusa wielu przedsiębiorców znalazło się w bardzo trudnej sytuacji ekonomicznej. W związku z powyższym na mocy ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju oraz Rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 kwietnia 2020 roku w sprawie udzielania pomocy w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania

polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 wdrożono program „*Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm*”.

W programie „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm” mikroprzedsiębiorcę zdefiniowano jako beneficjenta który zatrudnia co najmniej jednego pracownika oraz nie więcej niż dziewięciu pracownikami z wyłączeniem właściciela. Tymczasem w świetle przepisu § 2 ust. 3 rozporządzenia MFIPR w związku z art. 12 ust. 1 UOSIR w mikroprzedsiębiorcą jest przedsiębiorca który zatrudnia mniej niż 10 pracowników przy czym do liczby tej wliczani są właściciele.

W świetle powyższego zdaniem Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców wykładania wyżej wymienionych przepisów budzi wątpliwości interpretacyjne uzasadniające wydanie objaśnień prawnych na podstawie art. 33 PP.

W ocenie Rzecznika, dokonując interpretacji uregulowań ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o systemie instytucji rozwoju oraz Rozporządzenia Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 28 kwietnia 2020 roku w sprawie udzielania pomocy w formie dotacji lub pomocy zwrotnej w ramach programów operacyjnych na lata 2014-2020 w celu wspierania polskiej gospodarki w związku z wystąpieniem pandemii COVID-19 należy mieć na względzie, iż przyjęty w tych regulacjach pakiet rozwiązań powinien w jak najszerszym zakresie służyć wsparciu przedsiębiorców. W przypadku zaś pojawienia się w toku rozpatrywania złożonego wniosku jakichkolwiek wątpliwości co do treści stosowanej przez organy normy prawnej, wątpliwości te zgodnie z art. 11 ust. 1 Prawa przedsiębiorców powinny być rozstrzygane przez organ na korzyść przedsiębiorcy.

W ustawie OSIR oraz w rozporządzeniu MFIPR ustawodawca nie zamieścił własnej definicji mikroprzedsiębiorcy. Został on zdefiniowany poprzez odesłanie do przepisów załącznika nr I do rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu. Przedmiotowy zabieg jest jak najbardziej prawidłowy tym bardziej, że rozporządzenie 651/2014 jest aktem prawa powszechnie obowiązującego. Zgodnie z art. 288 Traktatu o Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana Dz.Urz.UE 2012 Nr C 326, s. 1 i nast.; dalej: "TFUE")

rozporządzenie ma zasięg ogólny, wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

W świetle powyższego dokonując interpretacji przepisów ustawy OSIR oraz w rozporządzenia MFIPR należy posługiwać się definicją mikroprzedsiębiorcy zamieszczoną załączniku nr I rozporządzenia 651/2014. Zgodnie z art. 2 ww. załącznika, w kategorii MŚP mikroprzedsiębiorstwo definiuje się jako przedsiębiorstwo, które zatrudnia mniej niż 10 pracowników i którego roczny obrót lub roczna suma bilansowa nie przekracza 2 milionów EUR. Z kolei sposób liczenia liczby pracowników zdefiniowany został w art. 5 pkt c w świetle którego liczba personelu odpowiada liczbie rocznych jednostek pracy (RJP), to jest liczbie pracowników zatrudnionych. W skład personelu wchodzi **właściciele-kierownicy**.

Z powyższą definicją koresponduje definicja mikroprzedsiębiorcy zawarta w Zaleceniu Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (notyfikowane jako dokument nr C(2003) 1422) (Tekst mający znaczenie dla EOG) (2003/361/WE). W załączniku nr I ww. zalecenia w art. 2 ust. 3 wskazano, że kategorii MŚP mikroprzedsiębiorstwo definiuje się jako przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 10 pracowników i którego roczny obrót oraz/lub całkowity bilans roczny nie przekracza 2 milionów EUR. Z kolei w art. 5 pkt c zatytułowanym „Pułap zatrudnienia” wskazano, że liczba zatrudnionych osób odpowiada liczbie „rocznych jednostek roboczych” (RJR), to jest liczbie pracowników zatrudnionych na pełnych etatach w obrębie danego przedsiębiorstwa lub w jego imieniu w ciągu całego roku referencyjnego, który jest brany pod uwagę. Praca osób, które nie przepracowały pełnego roku, które pracowały w niepełnym wymiarze godzin lub pracowników sezonowych, jest obliczana jako część ułamkowa RJR. Do osób zatrudnionych zalicza się właścicieli – kierowników. Analogicznie w *„nocie wyjaśniającej dotyczącej typów przedsiębiorstw branych pod uwagę przy obliczaniu liczby osób zatrudnionych i danych finansowych do Komunikatu Komisji w sprawie wzoru oświadczenia zawierającego informacje wymagane do zakwalifikowania przedsiębiorstwa do kategorii MŚP (wersja skonsolidowana)* z kolei czytamy, że do osób zatrudnionych zaliczamy właścicieli.

Zdaniem Rzecznika po zastosowaniu wykładni gramatycznej wskazanych powyżej przepisów wskazać należy, że przez mikroprzedsiębiorcę należy rozumieć także przedsiębiorcę jednoosobowego który nie zatrudnia pracowników.

W świetle powyższego Rzecznik wnosi wydanie objaśnień prawnych o następującej treści:

„W świetle przepisu § 2 ust. 3 rozporządzenia MFIPR w związku z art. 12 ust. 1 UOSIR w związku art. 5 załącznika nr I do rozporządzenia 651/2014 pomoc w postaci subwencji finansowej o której mowa w regulaminie ubiegania się o udział w programie rządowym „Tarcza Finansowa Polskiego Funduszu Rozwoju dla małych i średnich firm” może być udzielona mikroprzedsiębiorcy wykonującemu jednoosobową działalność gospodarczą nie zatrudniającemu pracowników”

z powizezaniem

ZASTĘPCA RZECZNIKA
MAŁYCH I ŚREDNICH PRZEDSIĘBIORCÓW

Jacek Cieplak